

ŠTO OBIČNO ZNAMO O ... RIMSKIM CAREVIMA

Što znamo! Ono najvažnije! Vlastitim se sluhom i vidom uvjerismo, hvala našoj voljenoj TV i Vjesnikovu podlistku, da su prvi rimski carevi bili zanimljiv ZOO manje-više ludih razvratnika i ubojica. Jedini im je životni zadatak, što ga ispunjahu neviđenim žarom, bio: ostaviti potomstvu što zanimljivije i fotogeničnije teme za književni i TV-trač.

Najraširenija širiteljica kulture (i još koječega) u naše znanja željno doba, televizija, nije propustila priliku, pruženu pred gotovo 2000 godina. Za to joj na ovom mjestu još jednom toplo zahvaljujemo.

Što se samih careva tiče, bit će da im je kakav precizan astrolog (slučajno ga nisu stigli survati niz kakvu pogodnu stijenu između dvije orgije) točno prorekao kakva će biti tehnička i duhovna sprema budućih pokoljenja. Prema onome što nam je posluženo, carevi se najvećom mogućom žestinom međusobno goščahu, ljubljahu i klahu sa svojim odabranim družicama. Znali su, očito, da će samo tako u povijesti ostaviti traga i da će se za koja dva milenija samo o tome još govoriti.

Ocjena mudrih Rimljana bila je točna — što se kasnije o njima pavela riječ, to se jasnije vidjelo što je ljudima važno znati. Svetonije je još trošio riječi na društveno-političku djelatnost careva, ali su Graves i TV ispravili to nesavršenstvo, jasno pokazavši koliko je ukus čovječanstva uznapredovao od antike.

Saznali smo, na primjer, koga je Livija otrovala, a koga ne. Kako je radodajka Julija stjecala zakonitu ljubav supruga Tiberija, kojom je bolešću šenuo Kaligula, na kojem je stupnju golotinje Klaudije sreo Mesalinu, kime je sve dotični bio oženjen i s kojim uspjehom, kakvim je prenavljanjem Neron startao prema carskoj karijeri.

Nismo se bog zna kako uputili u to koje je reforme provodio Livijin suprug, čime su zapravo vladali i kako su svoju vladavinu ostvarili on i njegovi nasljednici. Tek trunak vanjske ili unutarnje politike ili ekonomije, vojevanja ili gradnji, uzburkao je kao nužno zlo, dražesnu sliku drevnog rimskog jet-seta, serviranu našoj publici.

Kakve smo dakle careve upoznali?

- 1) Augusta, doduše poplat, ali tvrd, Livijine papuče;
- 2) Tiberija, mrku i pogubnu maminu mazu;
- 3) Kaligulu, prokšenog pa ludog ocoubojicu;
- 4) Klaudija, pitomog mudrobedaka;
- 5) Nerona, komedijaša.

Klaudiju k tome Graves i TV navališe na dušu autorstvo cijele te lijepe priče.

Valjalo bi provjeriti nisu li zemni ostaci pokojnog cara ugrozili opstanak drevne rimske prijestolnice, svrdlajući tlo pod vječnim gradom svojim okretanjem u grobu!

Uistinu, svašta se događa ljudskoj slavi.

B. K.-M.